

Jogsabályi háttér:

A kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni ENSZ egyezmény az **1988. évi 3. törvényerejű rendelettel** vált a hazai jogrend részévé.

2011. évi CXLI. törvény a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvének kihirdetéséről (**Optional Protocol to the Convention Against Torture – OPCAT**).

Magyarországon **2015. január 1-jétől** nemzeti megelőző mechanizmusként személyesen vagy munkatársai közreműködésével az alapvető jogok biztosa jár el.

Bőrbe égett rács

Az alapvető jogok biztosát, illetve munkatársait nemzeti megelőző mechanizmusként megillető speciális eljárási és intézkedési jogosultságokat az alapvető jogok biztosáról szóló **2011. évi CXI. törvény III/A. fejezete** szabályozza.

Kapcsolat:

e-mail: opcat.npm@ajbh.hu

opcat.nemm@ajbh.hu

levélcím: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala -
OPCAT NeMM Nemzeti Megelőző Mechanizmus
1387 Budapest Pf. 40.

telefon: (06-1-) 475-7129 fax: (06-1-) 269-1615

A panasziroda nyitvatartási ideje:

hétfő: 08-16 óra között, továbbá előzetes időpont egyeztetés esetén 16-18 óra között

kedd-csütörtök: 08-16 óra között

péntek: 08-12 óra között.

Helye: Budapest, V. ker. Nádor utca 22.

Ha **személyesen** szeretné felkeresni a panaszirodát, ezt a beadványában jelezze, vagy telefonon **kérjen előre időpontot!**

FONTOS: A nemzeti megelőző mechanizmus a hozzá forduló **személy kilétét**, személyes adatát **csak** az érintett **kifejezett kérésére** hozza nyilvánosságra! Az informátorokat nem érheti semmilyen hátrány.

Az érintetteken túl bárki fordulhat a nemzeti megelőző mechanizmushoz, ha ilyen típusú visszaélésről szerez tudomást!

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE
NEMZETI MEGELŐZŐ MECHANIZMUS

NEMZETI MEGELŐZŐ MECHANIZMUS

Baljós árnyak

NeMM – a kínzás
és más kegyetlen,
embertelen vagy
megalázó bánásmód
ellen

Mi a NEMZETI MEGELŐZŐ MECHANIZMUS; a NeMM – a kínzás ellen?

A **nemzeti megelőző mechanizmus** az alapvető jogok biztos, aki speciális eljárási, intézkedési jogkörben lép fel munkatársai közreműködésével annak érdekében, hogy a különböző fogvatartási helyeken ne érhesse az ott élőket kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód.

Mi a kínzás?

Testi és/vagy lelki **fájdalom okozása** büntetés vagy vallomástétel kikényszerítése céljából. Kínzás, ha a közfeladatot ellátó vagy hivatalos minőségben eljáró személy a tevékenységben **tevélegesen részt vesz**, arra másokat **ösztönöz vagy tud** róla.

Mikor beszélünk kegyetlen, megalázó, embertelen bánásmódról?

Az ilyen bánásmódot gyakorló általában a megfélemlítés eszközeivel saját hatalmát növeli, a fogvatartottat sérti, megszégyeníti, őt fizikailag vagy érzelmileg bántalmazza.

Strigulák

Mi tekinthető fogvatartási helynek?

A szokásosnál tágabb értelemben használjuk a kifejezést. Idetartozik a büntetés-végrehajtási, rendészeti intézményeken túl minden olyan hely, ahol valamilyen hatóság utasítása, végzése alapján tartózkodnak ellátottak, betegek, fogvatartottak, vagyis az ott élők a határozat szerint saját akaratukból bármikor nem hagyhatják el az intézményt, engedély nélküli eltávozás esetén őket oda visszaviszik.

Rács mögött

A nemzeti megelőző mechanizmus feladatai:

- a fogvatartási helyek preventív és bejelentésre történő látogatása
 - interjúzás a fogvatartottakkal
 - dokumentáció tanulmányozása
- visszajelzések küldése
- konzultáció a hatóságokkal
- ajánlások megfogalmazása
- jelentések kiadása.

Lehet-e tudni előzetesen a látogatások idejét?

Nem, a nemzeti megelőző mechanizmus nem közli előzetesen a helyszíni vizsgálatok idejét.

Kik vesznek részt a nemzeti megelőző mechanizmus munkájában?

- az alapvető jogok biztosának hivatalán belül létrehozott főosztály jogász, pszichológus és orvos végzettségű munkatársai;
- alkalmanként külső szakértők, a témában jártas, elismert szakemberek.

Árnyékcsalád

Mi a Civil Konzultációs Testület (CKT)?

Az alapvető jogok biztos által összehívott, a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmód területén kiemelkedő gyakorlati és elméleti ismeretekkel rendelkező szervezetek képviselőiből álló testület. A célja, hogy javaslataival és észrevételeivel segítse a nemzeti megelőző mechanizmus munkáját.

Kik a Civil Konzultációs Testület (CKT) tagjai?

A biztos által meghívott szervezetek:

- Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége
- Magyar Orvosi Kamara,
- Magyar Pszichiátriai Társaság,
- Magyar Ügyvédi Kamara.

Nyilvános pályázat útján kiválasztott szervezetek:

- Központ a Mentális Sérültek Jogaiért Alapítvány (MDAC),
- Magyar Helsinki Bizottság,
- MENEDÉK – Migránsokat Segítő Egyesület,
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ).